

SZARVAS ÉS VIDEKE

TARSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az előfizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

Kiadó s lap tulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

39 és 41 százalék.

Sulyos, nagy számok ezek, két szomoru igazságot hirdetnek. Magyarország lakosságának 41 százaléka nem bírja a magyar nyelvet és 39 százaléka nem rendelkezik az írás-olvasás tudományával. Ez a legújabb és legpontosabb kimutatás, melyet nem ajánlhatunk eléggé az intézőkörök és a magyar társadalom figyelmébe.

Fenn hirdetjük a magyarság szupremációját ebben az országban, féltékenyen őrizzük alkotmányos jogainkat, szabadságainkat és nap nap után hallhatunk sovinizmustól duzzadó frázisokat a magyar faj vezetőszeréről. S mikor mindezekkel a külsőségekkel szemben odaállítjuk a rideg, biztos tény, hogy az ország lakosságának kisebbik fele, valami kilencz millió ember még csak nem is érti az állam nyelvét s eszünkbe jut a pánszlávok, a dákorománok, irridenták folytonos aknamunkája, egy helyzet tárul fel előttünk, mely vigasztalónak épen séggel nem mondható. E kilencz millió ember közül legalább hat teljesen ki van szolgáltatva a nemzetiségi izgatóg propagandájának s így természetes, hogy nap nap után gyengül szívünkben a kapocs, mely a honpolgárt a hazájához fűzi.

Pedig úgy tudjuk, nekünk legalább mindig azt hirdették magasabb helyről, hogy évtizedek óta serényen folyik a magyarosodás munkája az ország nemzetiségi vidékein s ezen a czimen sok anyagi áldozatot is hoztunk. S ime, mégis ott

tartunk ma is, hol harmincz esztendő előtt, kilencz millió ember nem tud nálunk még magyarul sem. Hol itt az eredmény? Szépen kiczirkalmazott jelentésekben, színes, tetszetős óvációkban, iróasztal mellett összeállított statisztikai kimutatásokban van meg ez az eredmény a tényleges eredményt azonban hasztalan keressük a nemzetiségek által lakott vidékek nagy részében. A föld idegenajku népei még most sem tudnak magyarul, éppen úgy, mint az apáik sem tudtak.

Tehát a valóságban nagy eredménytelenséggel járt eddig a magyarosítási akció s ennek egyik főoka az, hogy a nemzetiségi felekezeti jellegű népiskolákba nem tud behatolni a magyar szó. A nemzetiségek által lakott vidékeken levő felekezeti népiskolák vezetősége — még ha nem is hajlik a pánszlávizmussal — első sorban a felekezeti jellegre és érdekekre fektetik a súlyt, a magyar nyelv ott másodrendű kérdés és egyéb érdekeknek mindig alárendeltetik. Dicséret a kivételeknek, de kivétel bizony nagyon kevés van. S mindaddig, míg az állam erőteljesen fel nem karolja a nemzetiségek iskoláiban a magyar nyelv ügyét és szigorú konzekvenciával fozszorozza az az iskolák államosítását és új állami iskolák felállítását: eredmény nem is várható. Annak az energiának, melylyel a magyarosításra hivatott állam dolgozik, meg kell hatszorosodnia — s akkor nem kerül majd elénk ilyen vigasztalan kimutatás Magyarország idegen ajku lakosságának számáról.

A másik megdöbbentő adat az, hogy a népesség 39 százaléka nem tud írni olvasni. Az írás olvasás tudása tekintetében országunk leg hátul van a kulturátlamok között s bizony még mindig nem konstatalható, hogy ezen a téren valamelyes változás állott be. A falusi ember ma is éppen úgy nem küldi iskolába gyermekeit, mint annakelőtte s millió és millió ember él e hazában, akik legprimitivebb s egyuttal legszűkebb tudást is nélkülöznek. Hogy milyen nagy karára van ez a körülmény az ország erkölcsi és anyagi erejének, azt nem szükséges már fejtegetnünk, tudja ezt mindenki, mert kézenfekvő dolog.

Pedig ezen a nagy bajon apró eszközökkel lehetne segíteni: az iskoláztatási kötelezettségről szóló törvény pontjait szigorúan meg kell tartani. S ami a fő, a legnagyobb szigorúsággal kellene ellenőrizni a községek előjáróságait, hogy betartják-e az előirt formában az iskoláztatásról szóló törvényeket s azon közegeket, akik ebbeli köteletségüknek nem felelnek meg: irgalmatlanul büntetni kell. Mert az analfabéták e tengernyi számát az okozza, hogy ezer számára van Magyarországon olyan község, melyeknek előjárósága fittyet hány az iskolatörvénynek s esze ágában sincs arra ügyelni, hogy pontosan iskolába jarnak-e a tankötelesek. Nincs egy ága a közigazgatásnak, melyet olyan könnyen vesznek mint ezt s ha ezt a bünös hanyagságot a felső ha-

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCZÁJA.

AZ ŐRNAGY UR.

A májusi vér majd szétrepesztette a fák ereit, a városka tisztjei a két legöregebb zászlóaljparancsnok nyugalombavonulását paventálták el a tisztí étkezében, mikor a különben otthon étkező nős ezredes izgatottságában feltuczatször megbotolva a sarkanyujában, ugy esett be a terembe:

— Roppant ujság! Roppant kitüntetés!

Csörömpölve hullottak a villák a tányérokra. Némán figyelt mindenki.

Roppant ujság! Egyszerre két áthelyezés! Főherczeg tiszteli meg az ezredünket. Ő lesz a negyedik zászlóalj parancsnoka, a harmadike Branne őrnagy.

Repdetek, hullám-ottak a kíváncsiság és érdeklődés sugarai a levegőben.

— Milyen ember a fenség? Hát Branne őrnagy? A főherczeg egész komolyan parancsnok lesz-e? Az őrnagy szekáns-e?

A válaszokat csakhamar megtudták, hogy: a főherczeg ép oly komolyan veszi a hivatását, mintha pickauf vitte volna fel a rangjait, az őrnagy pedig nem szekáns hanem bámulatos erőskezű ember, aki alatt a harmadik zászlóalj legényei mind katonákká lettek. Branne tárczkódó modoru ember volt; nem váltott ki rekonszen-

vet a bajtársaiból. Hideg maradt mindig az arca, de a szemé villogása mutatta, hogy belső életet él.

Az ezredesnek, akinek az őrnagy ridegsége epenseggel nem tetszett, dicsőséges hire volt attól, hogy nyolczszáz ember közül is meglátta, melyik keptelen a katonai szolgálat teljesesere, vagyis: melyik bakanak a sapkája a ferdén. Mőfőlelt boszanó volt, hogy Branne őrnagy zászlóaljaban mindegyiknek a sapkaja egyenesen állt, így hat az őrnagyba a legmagasabb szolgálatban nem igen lehetett belejékötni.

Lassan itt volt mar az ezredgyakorlatok ideje. Egyik júniusi hajnalban mar három óraker indult el a homoki pusztá fele a negyedik zászlóalj, a másik három pedig, mely „ellenség” volt, öt óraker. Ennek a főherczeg volt a parancsnoka. Ugy kontempláltak a haditervet, hogy útközre körülbelül tíz óraker kerül a sor, vagyis mas szóval: a parancs az volt, hogy pontban tíz óraker lesz az útközet.

A homoki pusztának és környékének nagyon becsületes volt a talaja, amely a világ minden kincseért sem lett volna hűtlen a nevéhez: futóhomok volt biz az, amely rohamvást settenkedett le a bakkaucs sok lyukacsam s égette a talpat, hogy csak úgy tanczolt rajta a katoná. A pusztától északra egy erdonek csufolt, hatalmas fás terület volt, amelyre még a fa-óvoda nevet is tulzasnak lehetett venni. Ennek a táján kellett az összecsapásnak megtörténnie.

Branne őrnagy megkerulte az erdőt valami egy órajáráásra és szokatlanul idegesen fészkelődött a lovan

az egész uton, mert kétségbeeső volt, hogy hová helyezze el fődözeke a csapatját, mikor az utolsó ország-uti kütig pontos, katonai terkepen nyoma sem volt egy parányi dombnak sem. Mar pedig, ha a katonai terkepen nincs domb, akkor szent, hogy nincs domb az egész vidéken. Megkerultek az erdőt, az őrnagy egyszerre csak elhalványodva kérdezte a segédtisztjét:

— Hol vagyunk hadnagy ur?

— Ötvenhat percnyi uton északra a homoki pusztától, felelte szolgálati keszseggel a segédtiszt.

Az őrnagy még haloványabb volt a csodálkozástól,

— Hadnagy ur ez erthetetlen! Tisztára erthetetlen! Tessek, itt a terkep, ott minden van, csak „deckung” nincs. És nezzen ide, maga elé mutatott, latja ezt a hatalmas törtést? Hisz ez vasuti töltés!

Bizony az vasuti töltés volt, de ha nem is az lett volna, mivel az őrnagy mondta, hat a hadnagy rá hagyta volna:

— Jelentem alássan, az vasuti töltés!

Nem volt már halovány a Branne őrnagy arca, villogott a tekintete. Odavágtartott a zászlóaljhoz:

— Zászlóalj vigyázz! Rohamlépes, irány utánam, zászlóalj indulj!

Remegett a föld, amint a csapat a töltés egyik oldalán föl, a másikon lerohant. Ott aztan nyugodtan hasra feküdtek.

Volt tehát „deckung” már, ha a terkepen nem is volt jelezve. Másfél év alatt ugyanis kitaláltak épi-

tóságok fokozott szigorúsággal ki nem írják, csak nőni fog, folyton nőni a magyar analfabéták száma.

Hírek.

— **Személyi hír.** Lukács György, Békésvármegye főispánja f. hó 16-án Szarvasra érkezik, hogy az Ó Felsőse által Benka Gyula főgymn. igazgatótanárnak adományozott Ferencz József-rendet a 17-én tartandó ünnepélyen átadja.

— **Bérmálás Szarvason.** Napok óta csak az volt Szarvason a beszéd-théma, hogy jön a püspök bérmálni. A szülők, kiknek bérmálandó gyermekeik voltak, bérmászüllőkről gondoskodtak s sürgős-forgások színtelen élenkké tették a másképpen csendes, mondhatni unalmas várost. — „Ma jön a püspök” mondotta száz és száz ember szerdán, mintha lett volna csak egy ember is, ki ezt ne tudta volna. Délután végre fél hat órákor megérkezett a várva-várt, kísérvé a püspöki udvarhoz tartozó papoktól s a kondorosi határnyelvébe ment hivatalos küldöttségektől. A főszolgabírói, a községi és más küldöttségekből álló menet, mikhez magánosok, szentandrásai és ócsódi tisztelgők is járultak, élén a magyar ruhába öltözött lovasbenderiummal; szép látványa volt az utcán és az ablakokban szorongó közönségnek, melynek üdvözléseit Radnay Farkas cz. püspök szívólyesen fogadta. — A menet először a r. kath. templomba, azután pedig gróf Bolza Géza kastélyába hajtatott, a vendégszerető grófnak lévén vendége az egyházi four. — Másnap azaz csütörtökön volt a bérmálás nagy közönség jelenlétében, melynek vége csak 11 órára lett. — Délután 4 órákor a püspök kíséretével Szentandrásra ment át, hol pénteken végezte a bérmálást; még aznap délután pedig Endrődre ment át. — El nem mulaszthatjuk megemlíteni, hogy a four csütörtök délelőtt látogatást dr. Wieland Sándor járási főszolgabíróval s Grimm Mór községi bírónál, ezzel akarván meghálálni azon udvariasságot, mit különösen a főszolgabíró a hivatalos szokáson felül tanúsított iránta. — A város ismét csendes; s mi, akik szeretjük az izgalmas életet, várhatunk vagy 10 évig, míg ismét lesz ez a bérmálás Szarvason.

— **Benka Gyula ünneplése.** A szarvasi ág. h. ev. főgymn. felügyelő-bizottsága Benka Gyula főgymn. tanári és tanítóképző-intézet igazgatójának tiszteletére 40 évi tanári működése alkalmából Szarvason, 1902. június hó 17-én ünnepélyt rendez a főgymn. tornacsarnokában d. e. 11 órákor. Az ünnepély sorrendje: 1. Tanulói dalkar éneklés a „Hymnus”. 2. Előző megnyitó. 3. Békésvármegye tospánja, Lukács György Úr Ó Méltósága az ünnepeltnek átadja Ó Felsőse által legkegyelmesebben adományozott Ferencz József-rend lovagkeresztjét. 4. A fentartó arad-békési, békési és csanád-csongrádi egyházmegyék képviselői, a tanári kar és a tanuló ifjuság üdvözlés az ünnepeltet. 5. Testületek üdvözlései. 6. A szarvasi ferii-dalkar záróéneke. Déli 1 órákor az Árpád szállóban közeledik az ünnepelt tiszteletére.

— **Pénztárvizsgálat.** Lewandovszky Dezső Békésvármegye ambulans számvizsgálója városunkba érkezett, hogy a szokásos évi nagy pénztárvizsgálatot

teni a vasutat, a vidék katonai térképe pedig pár esztendő előtt készült.

És a bolond öt esztendő ostoba zavart csinált a főherczeg csapatában is. A pusztától délre ugyanis a talaj már egyagos volt, ott emelkedett egy csomó domb, mindmégannyi földözék. Csak hogy az öt esztendővel ezelőtt volt így. Mert azóta ott két óriási téglagyár létesült s a dombokat nem nyelte el ugyan a föld, hanem — felhasználták tégláégetésre.

Mikor az ezredes ezt meglátta, tüzes abroncsot érzett a koponyáján.

Hogy ők most a főherczegot oly helyre vezették, ahol nincs földözék. Hiába vették elő a tisztek irányítóját, hogy talán az állt meg, nem az eszük, dombot azért mégis csak a — térdükön találtak. Pedig oly szépen ki volt már másodpercznyi pontossággal számítva a főherczeg győzelme és most megesheték, hogy az őrnagy győz. De nem! Lehetetlen! Hisz annak a térképén sincs földözék! És ment a csapat nyugodtan északnak, hogy hirtelen üssön rajt az ellenen.

A fenség mosolyogva szól az ezredparancsnokhoz:

— Hisz erre nincs domb.

— Nincs, fenség, a legnagyobb sajnálatomra, de, ha parancsolai méltóztatik...

Majdnem azt felelte szegény megzavart feje, hogy ő hoz oda néhány dombot, de nem fejezhette be szolgálatkész és lojális mondóját, mert ekkorra a vasúti töltés bukkant fel a szemük előtt, de csak egy pillanatra, mert a következőben oly fülsiketítő gyorstüz fogadta a csapatot, hogy a lópor füstjében nem igen lehetett látni a — szerintük — égből odapotyánt töltést.

Azonnal lefuyatták az ütközetet, A fenség a

megtegye. Innen aztán hasonló czélből Szentandrásra, Ócsódre, azután pedig Kondorosra utazik.

— **Lemondás.** Nagy László, a „Szarvasi Takarékpénztár” titkára állásáról lemondott, hogy a Szarvason létesítendő új banknak vezérigazgatója legyen. A takarékpénztár választmánya f. hó 5-én tartott ülésében a titkár lemondását elfogadta s egyben azt határozta, hogy bizonytalan időre a titkári állást fel-függeszti.

— **Az aradi ügyvédi kamara** közhírré teszi, hogy dr. Martos József ügyvédet Gyula székhelyével az ügyvédek lajstromába folytatónak felvette, Kicska Mór szeghalni ügyvédet pedig más kamara területére történt távozása folytán abból kitörülte, továbbá, hogy dr. Körpel Károly ügyvédjelöltet, mint dr. Küllely Pál orosházi, Lukács Izsó ügyvédjelöltet, mint dr. Szemző Gyula szarvasi és Sal József ügyvédjelöltet, mint dr. Berényi Ármán gyulai ügyvédnél joggyakorlaton levőket, az ügyvédjelölt lajstromába felvette, ugyanis, hogy Major Simon ügyvédjelölt dr. Köhü Mór gyulai ügyvéd irodájából dr. Berényi Ármán gyulai ügyvéd irodájába lépett át.

— **A közigazgatási bizottság** június havi rendes ülését folyó hó 9-én fogja tartani.

— **Köszönetnyilvánítás.** A főgymnasiumi majális rendezése halás köszönetét fejezi ki mindazoknak, kik a majális előkészületeiben és rendezésében a rendezőket gyámoltották és nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a tanulóknak tavaszi mulatsága úgy erkölcsileg, mint anyagilag sikerüljön. Köszönet illeti első sorban Kutlik Endréné ó nagyságát, a ki szíves volt a nagy fáradsággal járó házi asszonyi tisztelt közmegelegedésre betölni; azután Billa Ilonka, Christoph Irma, Kutlik Etelka, Mészáros Jella, Mihályfi Emma és Mikolay Etelka kisa-szonyokot, a kik az előbbi nehéz munkájában gyámoltották. Fogadják továbbá a rendezőség köszönetét azon t. urak, a kik a felszereléséhez s a tanulók ellátásához szükségeseket önként díj nélkül ajánlották fel, n. m. Schreiber József, Grimm Mór, Waldner Ignác, Szichta Tivadar, Marsal János stb. urak. A rendezőség végül külön köszönetét fejezi ki Szarvas város közönségének, mely áldozatkészségével a tanulói segélyegylet tőkét gyarapította. Felülizettek: Gr. Bolza Géza 2 K. 80 f., Derczy Péter 4 K. 80 f., Ponyiczky Máté 3 K. 60 f., Garaytestvérek 3 K. 80 f., dr. Glazner Adolf 3 K. 80 f., dr. Fisbein Soma 3 K. 20 f., dr. Mázor Elemér 1 K. 60 f., Medveczky József 1 K. 60 f., dr. Horváth Gyula 1 K. 60 f., dr. Fuchs Béla 1 K. 60 f., dr. Fuchs Ignác 1 K. 80 f., Pohl Dániel 1 K. 60 f., Robicsék Sándor 1 K. 80 f., Harmathi János 1 K. 80 f., Schreiber Lipót 1 K. 80 f., Derczy Péter 2 K. 80 f., Nagy Karoly 1 K. 60 f., Bencsik J. 1 K. 60 f., Schner András 1 K. 20 f., Szirmay L. Árpád 1 K. 60 f., Ponyiczky György 1 K. 80 f., Balla Sándor 1 K. 60 f., Chovan Karoly 1 K. 60 f., Mikolay Mihály 1 K. 60 f., dr. Zoltán Emil 1 K., dr. Liszka Nándor 1 K., Bárány Béla 80 f., Sziráczy János 60 f., dr. Sziráczy János 60 f., Salacz József 60 f., dr. Plavec Béla 60 f., dr. Faragó 60 f., dr. Hajas József 80 f., Holéczy Gusztáv 80 f., dr. Déri Henrik 80 f., Tolnay Ferencz 80 f., Kondacs Lajos 60 f., Harmati István 60 f., Magyar Mihály 1 K. 20 f., Szüle Kálmán 80 f., Csapó Somané 60 f., Péchy Kálmán 80 f., dr. Mikolay István 80 f., Melis György 60 f., Tabajdi József 80 f., Schreiber

kaczagásba gurult, hogy alig volt képes kapkodni a szavak után:

— Ezredes ur! . . . Ezredes ur! . . . Ez pompás! . . . Klassikus! . . . És . . . és . . . famózus . . . kolossal! . . . No de így vereséget . . . És kicsordultak a könnyek a nevéstől a szemébe. Azután lecsillapodva, mosolyogva kérdezte:

— Ki az ellenesparancsnok?

Az ezredes kinosan izgett-mozgott, nem tudta, nevéss-e a vezetővel vagy boszankodjék-e a felsülésén. Egyszerre azonban egy szájjal pipázni és furulyázni nem lehet, mert az egyiket szívni, a másikat fújni kell — hát ő is nevéste felelte:

— Braune őrnagy a parancsnok, fenség.

— No ebből is nemsokára alezredes lesz.

Az ezredes dűnyögött valamit. — A főherczeg szemén szigorúság ült ki:

— Ezredes ur: a csapatokat diszolvonulásban szeretném elővezetni a győztes őrnagy ur előtt! . . . Ime itt vágtat felénk . . . Őrnagy ur! . . . szölt Braune felé fordulva, — — — kitűnő volt a támadás Valóban legigazabb elismerésemet kell, hogy kifejezem. Ezzel melegen megrázta Braune jobbát és a zászlóaljához vágtatott.

A legénység diszolvonulásra készen állott. A főherczeg vezényszava csengett:

— Zászlóalj vigyázz! Zászlóalj jobbra nézz! Diszolvonulás, — zászlóalj indulj!

Dűböngött a föld a kemény léptek alatt, nyolcszáz ember szeme meredvedt az őrnagyra, a fenség katonás délcegséggel emelte előtte tisztelgésre a kivont kardot.

S az őrnagy odaszegyezten ült a lován, kezét tisztelegve a sapkáján tartotta és könny ragyogott a szemében. . . . Fáy Nándor,

Vilmos 60 f., Lukács Izsó 60 f., Simkovicz István 60 f., Liska Pálné 80 f., dr. Fisbein Soma 1 k., dr. Szemző Gyula 80 f., Simkovicz Pál 80 f., Scheiner N. 60 f., dr. Belopotoczky György 60 f., Törzs Kálmán 60 f., Wolf Gyula 80 f., Pollák Béla 60 f., Silberstein N. 60 f., Mikolay Mihályné 80 f., Gámán Károly 60 f., Kazinczy Kamillo 60 f., Ponyiczky Kálmán 60 f., Sápoczky György 60 f., dr. Szemző Gyula 60 f., Király László 80 f., Bakay Sándor 80 f., dr. Szlovák Pál 60 f., Dózsa Andor 80 f., Simkovicz Gyula 60 f., Ilyés Alajos 60 f., Mihálik Pál 60 f., Lindenmaier Jenő 60 f., Jeszenszky Elek 1 K., dr. Takács Izsó 80 f., dr. Mikolay István 60 f., Derczy Péter 60 f., Simkovicz István 60 f., Tóth Endre 60 f., Koszarovitz János 20 f., Rozgonyi István 20 f., Tóth Pál 20 f., Laukó Soma 20 f., Pam Józsefné 20 f., Gyuris Janos 20 f., Brlasz István 20 f., Forsner Dávidné 20 f., dr. Go'dberger Ödön 40 f., Buzesko N. 20 f., Poliák nővérek 20 f., Soós Károly 20 f., Greksza Pál 20 f., Sárosy Soma 20 f., Fuchs testvérek 20 f., Simkó Gyula 40 f., Ungár Jónás 40 f. Négy ismeretlen 2 K. 70 f. — Végül Perczel János ur a tanulói segély egylet javára külön felajánlott 20 koronát.

— **Pályázat.** Békéscsaba községénél lemondás folytán megüresedett 2400 korona fizetéssel életfogytig tartó megválasztással nyugdíj jogosultsággal s a számvévi teendők teljesítésének kötelezettségével összekötött községi intézői állásra a pályázat f. évi június hó 16-ig beadandó, miután a választás Békéscsaba községi képviselő testülete által június hó 19-én reggel 9 órákor fog megejelteni.

— **A polgári leányiskola „Önképzőköre”** által 1902. május 31-én rendezett ünnepség összes jövedelme: 294 korona 80 fillér, kiadás: 58 korona 22 fillér, a tiszta jövedelem: 236 korona 58 fillér volt. Az iskola tanítás szerezte 118 korona 29 fillér, az önképzőkörnek 118 korona 29 fillér jutott. Az önképzőkör könyvtára részére ez alkalomból Dr. Lengyel Sándor ügyvéd ur 10 koronát szíveskedett küldeni, így az önképzőkör javára 128 korona 29 fillér jutott. Felülizettek a következők: Haviar Dani 5 K. Dr. Haviar Gyula 5 K. Holéczy Gusztáv 3 K. Popják György 2 K. 40 f. Réthy Sándor 2 K. Klein Adolf 2 K. Ponyiczky Máté 1 K. 60 f. Glöckner Marcel 1 K. 60 f. Lóvy Simon 1 K. 60 f. Molnar János 1 K. 20 f. Wolf Gyula 1 K. Grünvald Bernát 1 K. Hajnal Béla 1 K. Benka Gyula 80 f. Dr. Jeszenszky Elek 80 f. Péchy Kálmán 40 f. N. N. 20 fillér. A felülizető urak egy Dr. Lengyel Sándor ur fogadják ez uton is köszönetüket köszönetét mondunk továbbá Medveczky József gyógyszerész urnak, ki a görögötzet ingyen szállította ki a helybeli tanító egyesületnek a színházi díszletek átengedéseért s mind azokat kik bármivel is szívesek voltak bennünket kisegíteni.

A rendezőség.

— **Kossuth szobor Orosházán.** Szamos vidéki város példájára Oroshaza község is szobrot akar emelni a magyar haza atyjának. A mozgalom, hogy Kossuth Lajosnak szobor emeltessek Orosházán, nem új keletű, de az eddig begyűlt összeg még nem elég a célhoz. Oroshaza képviselőtestülete a napokban tartott ülésén foglalkozott újlag a Kossuth szobor ügyével, a mikor is Veres József esperes, országgyűlési képviselő indítványozta, hogy a Kossuth szobor alap fordítassék egy, például az Árpád kertben emelendő csinos szobor felállítására s az folyó évben Kossuthnak 100-ik születése évfordulója alkalmával szeptemberben álltassék fel, miután pedig az eddigi összeg kevés még, — úgy gyűjtés indítassék meg. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel járult hozzá a hazafias indítványhoz s a mozgalom tovább irányítására egy szoborbizottságot küldött ki, melynek tagjai Jankó Ferencz elnökléte alatt a következők: Veres József, Vangyel Szilárd, Déghy Gyula, Széll I. és Kovalik Mihály.

— **Táncestélyt** rendez a szarvasi kereskedő ifjuság 1902 évi június hó 15-én a szarvasi kereskedők egyesületének könyvtára javára az „Erzsébet ligetben”. A multság tekintve a nagyszabású előkészületeket, fényesnek ígérkezik.

— **Végzetes szerencsétlenség.** Midőn Radnay Farkas cz. püspök csütörtökön délután kíséretével, mihez sok szentandrásai ember is csatlakozott, az országuton Szentandrásra hajtatott, utközben — közel a szentandrásai hidhoz — Bontovics Vincze lovai megbokrosodtak s a kocsi a fát szélén levő oszlopok egyikéhez vágta. Az összeütkezés oly nagy volt, hogy a kocsi felborulva a kőtra esett vissza, a mikor is a rajta ülők kiestek. Legszerencsétlenebbül Aszódy Elek járt, kinek koponya csontja repedt meg az erős ütés következtében s a ki nyomban meghalt; Bontovics Vinczét — a lovak tulajdonosát — súlyos sérülésekkel szállították be Szentandrásra s felgyógyulásához az orvosok nem igen bíznak. A kocsi ülő többi emberek csak igen könnyű sérüléseket szenvedtek.

— **Alig egy hétre terjedő száraz** meleg idő után, amely alatt őszi s tavaszi vetések hatalmasan fejlődtek, immáron újra esőre volna s pedig nagy szükség. Az abnormis május hó folytán a tengeri vetésnek csak kis része kelt ki, a mult hét folyamán sokat felszántottak s újra betettek, s erre az új tengeri vetésekre s a veteményekre nagyon elkélne a jó eső, mire különben a meteorológia is kilátást nyújt.

— **A ki fürdőbe óhajt menni,** anak nem szükséges idegen fürdőket felkeresni a mikor itt van a jó honi fürdő, a Körös hű vize, mely a legalkalmasabb arra, hogy a hőségtől szenvedők lehűtsék magukat. Derék fürdősiünk Konrad János mindent el-

követ, hogy látogatói jól érezzék magukat, s talán még azt is hihejük, hogy ő eszközölte ki a Körös vízének felhűtését.

— **Koczka Antal** és Fiai ország szerte ismert a maga nemében páratlan állatsereglete s muzeuma e hét folyamán nyit meg. Így az állatseregletéről mint a panoptikumról csupán dicsérőleg emlékezhetünk meg s bizonyára így szólnak azok is, kik ezt a kiváló vállalatot már megtekintették. Az állatseregletben minden nap más és más szinte csodával határos előadásokat produkálnak a kitűnő állatszelidítők. A közönség különös figyelmébe ajánljuk a külföldön is előnyösen ismert s az állatszelidítők legkiválóbbjai egyikének tartott Kratchvill V. gyönyörű mutatványait. Bizony

kár lenne elmulasztani mindenkinek ezt a ritka látványt megtekinteni, pláne ha meggondoljuk, hogy csak rövid ideig fog az módunkban állani.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők** vizsgáló bizottsága f. hó 15-én Csabán képesítő vizsgálatot tart. A vizsgálni akarók kellően felszerelt kérvényeiket a m. kir. iparfelügyelőséghez — Arad, Rakóczy utca 20. szám I. emeletre nyújtják be. Az elnökség.

— **Keszthely és balatoni fürdőjének ismertetése.** Ily czím alatt az ottani előjáróság Sági János szépirodalmi képes művét kiadta, melyet lapunk előfizetőinek ingyen megküldenek. A művet szerkesztőségünk is rendelkezésére bocsátja.

Utolsó hét!

Ma vasárnap, jun. 8-án 3 előadás d. u. 4, 6 és este 8 órakor.

Ma fellépte az összes állatszelidítők és állatszelidítőknek.

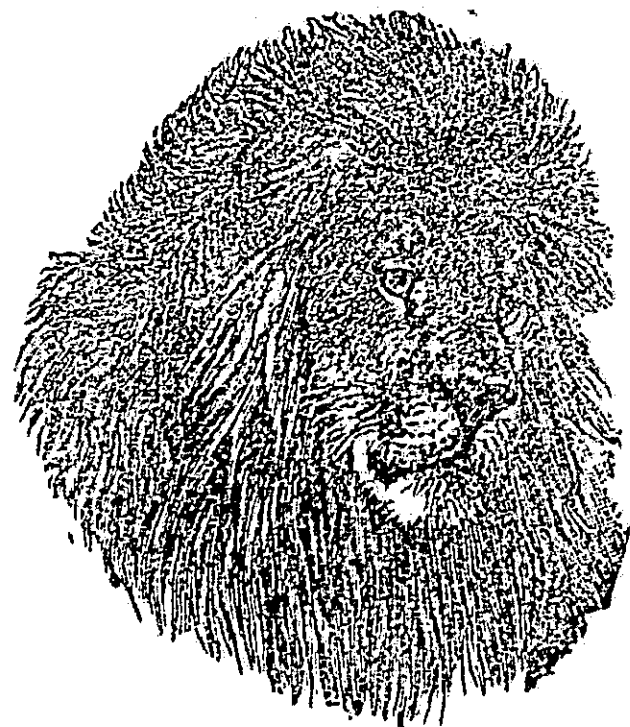
Egy nagy csoportot
együttesen elővezeti

Mr. JAROVOV

1 orosz-lán, 1 ló, 2 farkaskutya és 2 vadászkutya együtt lesznek a vascircusba beeresztve s ott velők mindenféle mutatványok bemutatva.

Pont 4 órakor d. u. és este 8 órakor nagy időmítelőadás vascircusban az állatok etetésével.

Az állatsereglet helyárai: I-ső hely 1 K., II-ik hely 60 fill. III-ik hely 40 fillér.

Az anatómiai, pathologiai és ethmologiai muzeum és panoptikum a mellette levő sátorban van felállítva és egész nap megtekinthetők. — **HELYÁRAK:** Panoptikum 30 fill. Anatómiai muzeum 40 fill. Egy jegy a 3 osztályra 60 fill. — A II-ik és III-ik osztályt csak 18 éven felüliek nézhetik meg.

Kedden délután 2 órától kezdve este 9 óraig a II-ik és III-osztály csak hölgyeknek van nyitva.

Tisztelettel KOCZKA ANTAL és FIAI.

Időjárási jelentés 1902. június 6 ig.

Nap	Csapadék 24 ó alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kezdete és vége.
		7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	közép	
3.		18-8	27-2	19-8	11-9	
1		19-2	29-0	19-8	11-7	
2		21-0	30-1	20-6	13-9	
3		21-4	30-0	20-8	14-1	
4		22-0	25-6	0-15	13-0	
5		21-0	30-8	16-1	14-8	
6		22-6	27-2	19-4	11-9	d. u. 7 eső ny.

Szarvas, 1902. május 31.

Plenczner Lajos

Felelős a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó.

Van szerencsém a t. szülők becses tudomására hozni, hogy a nyári időnyre kézimunka tanítással fogok foglalkozni. A kézi munkában (kötés, horgolás, himzések és pointlas) úgy a kezdők, mint a haladók vezetését elvállalom s az eredményről kezeskedem.

A tanítás kezdete június 16-án.

Szíves pártfogást kér

Szarvason, 1902. május 30.

Kiváló tisztelettel

Blank Antalné.

Kiadó bolthelyiség

Mérey Bertánál Bellezey-ut 10-ik szám alatt volt Korik-féle ház.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút. 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánljátok:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek
továbbá járgány-eséplőgépek, lóhőre-eséplők, uszító-resték, kettőcselvényűk, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

"Columbia-Drill"
legjobb sorvetőgépek, szecsakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, gríz-malmok, egytemes aszál-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékünk kint, nálunk ingyen és bérmentve kelleknek.

Lincolni törzsgyáruktól a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Mészáros Mihály Csergettyű-dűlőbeli

190 kis hold földje eladó,

vagy haszonbérbe kiadó. — Ebből 120 hold szántó, a többi legelő.

Közvetítők kizárva!

BLUM FÜLÖP festőnél 2 TANONCZ felvetetik!

Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján!

Esemény a magyar irodalomban a

Nagy Képes Világtörténet

az egyetemes történelem klasszikus könyve, a leggazdagabb történelmi képtár.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Tizenkét kötetben.

MARCZALI HENRIK.

Tizenkét kötetben.

A Nagy Képes Világtörténet azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem. Megjelenésével minden más világtörténelmi mű elavult és értelmetlenül vált.

A Nagy Képes Világtörténet az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinek, a ki művelt ember akar lenni.

A Nagy Képes Világtörténet az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretetét és összetartást tanul.

A Nagy Képes Világtörténet fejleszti a műlést, táplálja a tudást, nemesíti a lelket.

A Nagy Képes Világtörténet briliáns stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatta gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Eddigél az I-V., VII-IX. kötet jelent meg.

4-5 havonként jön egy-egy kötet.

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap. * A teljes mű ára 192 korona.

Csekély havi részletfizetésre lapunk kiadóhivatala útján e rendelőlap segítségével megrendelhető, mely kiváncsi és levelezőlapra ragasztva hozzánk beküldendő.

A kiadóhivatal útján ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságánál a

Nagy Képes Világtörténet

czímű művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vévén, hogy eddigél nyolcz kötet jelent meg s a további kötetek 4-5 havonként jelennek meg.

Szállítási feltételek: 3 } koronás havi részletfizetés mellett 3 kötet
4 } első sorban az első 5
6 } 8

szállítják, a további kötetek a megjelenés sorrendjében illetve a fizetések arányában következnek. Kérlekem magam a társaság pénztárához Budapesten a szállítástól kezdve 5 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincs. Az esetleg elmaradó résztelek költségemre postai megfizás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékesé válik. A résztelek be nem tartása esetén a folytatolagos kötetek a hátralék pótlásáig visszatartandók. Az első részlet az első szállításkor utánveendő.

Név: _____

Kelt: _____

Állás: _____

